

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izvzemati nedelje in praznike. — inserati do 30 petit vrest s Din 2, do 100 vrest s Din 2.50, od 100 do 300 vrest s Din 3, večji inserati petit vrest s Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12. — za inozemstvo Din 25. — Rokopisi se ne vračajo

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica štev. 8.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Kaj se dogaja v Abesiniji:

Maršal Graziani podlegel poškodbam?

Po veste iz Adis Abebe, ki pa jih v Rimu niti ne potrjujejo, niti ne zanikajo, je maršal Graziani podlegel poškodbam — Po francoskih in angleških veste so izbruhnili v Abesiniji novi nemiri

dari, po večini živila. K tej razdelitvi, ki ji je prisostvoval osebno maršal Graziani, se je zbral velika množica. Ko je po končani razdelitvi maršal Graziani s svojim spremstvom zapuščal slavnostno tribuno, so začele proti nimu padati iz množice male ročne granate. Z bliskovito naglico je sledilo več eksplozij in nastala je silna zmešnjava. Ljudje so začeli bežati na vse strani, okrog Grazianija pa so se valjali po tleh številni vojaki in domačini, ranjeni in mrtvi. Graziani sam je bil ves ogroman oblit s krvjo. Naglo so ga prepeljali v bolnico, kjer so mu nudili prvo pomoč. V bolnico so prepeljali tudi okrog 20 drugih ranjencev, ki so dobili po večini težje poškodbe. Med njimi sta tudi poglavar koptske cerkve abunar Cyril in italijanski letalski general Liotta.

O teh dogodkih so bili v Italiji objavljeni samo kratki službeni komunikaci, ki naglašajo, da so rane generala Grazianija lažje narave ter da ne gre za politično zaroto, marveč za kriminalno dejanje peščice zločincev, ki so hoteli na ta način demonstrirati svoje nezadovoljstvo. Italijanski listi naglašajo, da vse abesinsko prebivalstvo obojata na napad.

Včeraj pa so se začele po Rimu in ostalih italijanskih mestih širiti vzmernljive vesti. Po teh veste je bil atentat v Adis Abebi samo signal za nov splošen upor Abesincev proti italijanskim okupacijskim oblastem. Dopisnički velikih svetovnih listov so se obrnili na italijansko ministrstvo za tisk in

prosili za informacije, vendar pa niso mogli ničesar izvedeti. Z Adis Abebi ni mogoče dobiti zveze in so vsi telefonski razgovori z italijanskimi kolonijami pod najstrožjo kontrolo. Vsesi zaseben razgovor je nemogoč. Zato tudijo mogoče ugotoviti, kaj se prav za prav dogaja v Abesiniji. Po veste, ki jih objavlja Reuter in agencija Havas z meje Abesinije, pa so nastali v raznih pokrajinh hudi boji, kar bi kazalo na to, da je izbruhnila splošna vstaja.

Rim, 22. februarja. r. Včeraj so se razširile alarmantne vesti o stanju podkralja maršala Grazianija. Po teh veste je njegovo stanje skrajno resno.

Ze v soboto so morali pri njem izvršiti transfuzijo krvi, vendar pa zdravnik nimajo mnogo upanja, da bi ga ohranili pri življenju. Kakor se je še sedaj izvedelo, je Graziani začet od drobce ročnih bomb. Ima zlomljeno hrabtenico in hude rane na levi strani prsi. Izgubil je mnogo krvi. Tudi stanje abunara Cirila in generala Liotta je brezuporno. Oba sta že v agoniji.

500 aretacij v Adis Abebi

V zvezi z atentatom je v Abesiniji uvedeno neke vrste obsegno stanje. Domäčini se ne smejijo svobodno gibati. Vse straže so podvojene. V zvezi s preiskavo je bilo dosedaj v Adis Abebi aretiranih okrog 500 domäčinov. Veličko število aretacij je bilo izvršenih tudi v drugih abesinskih mestih.

Rim, 22. februarja. r. Veliko pozornost v vsej javnosti so zbudili izredni

ukrepi oblasti. Vse straže so podvojene, po ulicah pa patrulirajo posebni oddelki karabinjerjev in fašistične milice. Nihče ne ve, čemu so bili izdani ti ukrepi. V soboto zvečer so prepovedali tudi vse zabave, v nedeljo pa so to prepovedali preklicati. Sinoč so se v Rimu razširile vesti, da je maršal Graziani že umrl. Inozemski novinarji so se obrnili na ministerstvo za tisk in propagando, kjer pa jima te vesti niso niti potrdili, niti demantirali.

Spopadi v Džibutiju

Džibuti, 22. februar. AA. Havas: Zaradi atentata v Adis Abebi je prišlo včeraj do spopadov med Italijani in Abesinci, ki žive v mestu. Skupina Italijanov je hotela odstraniti zastavo z abesinskega konzulata. Zaradi spopadov so oblasti začakale, da se morajo takoj zapreti vse kavarne. Čete stražijo italijanski in abesinski konzulat. Red je bil kmalu zopet vpustljen.

Krvave bitke v zapadnih pokrajinal

Adis Abeba, 22. februar. AA. Stefani: Kolone generala Talaitchija so se spustile v bitko v okolici velikih jezer z uporniki. Našim četam se je posrečilo, da so jih razgnale. Ob tej priliki so italijanske čete ujale več uporniških poglavarov, med njimi tudi dedjasa Merida Bejeha.

da in dolga in mi smo popolnoma prepričani, da bomo zmagali.

Boji v Oviedu

Madrid, 22. februar. AA. Havas: Uradni komunikat poroča, da so madradske čete po hujših napadih vdrl v središče mesta Oviedo. Borbe se vrše v notranjosti mesta. Oviedo je zopet obkoren.

Dovoz Marokancev

Gibraltar, 22. februar. AA. Havas: V pristajališču Malage in Algecirasu se je izkralo 6000 Marokancev, ki so se prepeljali tja na nekem španskem parniku.

Nemčija je pozabila sovraštvo in

hoče mir z vsemi sosedi“

Izjava nemškega vojnega ministra na proslavi v spomin padlim vojakom

Berlin, 22. februarja. AA. Včeraj so pred redi po vsej Nemčiji svečanosti v spomin vojnimi padlim v svetovni vojni. Glavna svečanost se je vrnila v Berlinu v prostorih državne opere. Poleg drugih uglednih osebnosti je temu svečanemu zborovanju prisostvoval tudi državni kancelar Adolf Hitler. Glavni govornik je bil minister za državno obrambo general Blomberg, ki je v svojem govoru med drugim dejal:

Zvest duhu naših padlih junakov se danes prežeti najglobljega spoštovanja spominjamo ne samo njih, temveč tudi padlih junakov onih narodov, ki so se pred 20 leti borili z nami, kakor tudi onih narodov, ki so se borili proti nam. Iz svognih grobov nam padli vojaki klitejo: »Pozabite sovraštvo med narodi! Pokažite, da ste vredni naših žrtv v uprite v svesni sredstvi ponovni strasti vojn!« Nova Nemčija sprejema to sproščilo, v resnicu se lahko reče, da smo se pokazali velike pri delu za mir in kulturo ter da mo vselej spostavljati življenske interese drugih narodov. Kakor je vodilna misel voditeljev države v notranji politiki težnja za miroljubno združitvijo vseh narodnih sil, tako je osnovni motiv naše zunanje politike ohranitev miru napram vsem narodom. Onstrani naših mej bi se smeli preko dejstev, da je nemški narod pretrpel mučenčestvo, ki mu ga ni enakega, ne v času vojne, ne po vojni. Po nekončni vrsti vseh mogodih ponizanih in nasičih je ponudil roko vsem sosedom v sporazu in spravo. V inozemstvu bi moral končno pokazati razumevanje za pomembno dejstvo da je nemški narod docela izbrisal iz svojega državnega življenja vsljeno versko pogodbo, za dejstvo, ki je največjega pomena za moralno pomirjenje sveta. Nemški narod se nahaja v centru Evrope, sedaj spet kot svoboden narod. Od nas ne grozi nikaka nevarnost za noben drug svobodni narod. Vsi oni ki, vidijo v svobodi, enakopravnosti in nacionalni indi-

vidualnosti vsakega naroda temelj mednarodnega reda, bodo pravilno razumeli neizprosno borbo, ki smo jo napovedali svetovni boljeviški nevarnosti. Nemški narod ve, da lahko pod zaščito obnovljene oboržene sile mirno opravil svoje delo. Minili so časi vsljihenih pogodb, minili so časi groženj, mi smo spet gospodarji v svoji hiši in jo lahko uredimo kakor jo sami hočemo.

Zborovanju je sledila vojaška parada. Hitler je nato položil venec pred spomenik v vojni padlim vojakom.

Vremenska poročila

po stanju z dne 22. 2. 1937 ob 7. zjutraj. Rateč: —5, jasno, mirno, 70 snega, pršič.

Planica: —7, mirno, 90 snega, pršič, 40 in 60 metrska skakalnica in drsalische uporabljivo.

Kranjska gora: —8, mirno, 50 osrenejne snega, Sankalščice uporabljivo.

Vršič, Krnica: 150 snega, pršič, malo in srednja skakalnica uporabljiva.

Bistrica, Boh. jezero: —1, jasno, 35 snega, srež.

Dom na Komni: —6, jasno, soleno, vzhodnik, 200 snega, prisojno sren, osojno pršič.

Dom na Krvavici: —4, oblačno, zahodnik, 60 snega, pršič.

Velika Planina: —2, oblačno, mirno, 110 snega, po robovih deloma spihan.

Rozprave v Ameriki

Curih, 22. februarja. Beograd 10. Pariz 22.39, London 21.44, New York 133.25, Bruselj 73.875, Milan 23.06, Amsterdam 239.625, Berlin 176.25, Dunaj 78.20—81.75, Praga 15.28, Varšava 82.90, Bukaresta 3.25.

Politični obzornik

Slabiči in kukavice so odpadli

Dr. Kig. piše: Mi smo ostali dosledni in še danes smo čvrsti v svojem jugoslovenskem narodnem prepričanju, ker nismo nikdar dvomili o končni znagi jugoslovenske misli. Na drugi strani so nam politični dogodki zadnjih let omogočili, da prečistimo in prekalimo svoja čustva, položimo veliki izpit iz nacionalizma in patriotizma in si pridobimo velike izkušnje. Res je, nekateri, a morda tudi mnogi so odpadli, ali to je bilo nam samo na korist. Slabiči in kukavice so odpadli, no mi jem tega ne zamerimo, ker za zajce je mesto samo v gozdu. Odpadli so oni, ki so hoteli svoje jugoslovensko »prepričanje« izkoriscati. Hvala Bogu, da jih danes ni med nami, ker so nam bili vedno v breme. Ne zavidamo za nje protivnike, da so jih dobili, ker tuti njim ne bodo v korist. Vsekakor moramo budno paziti, da se ti profitirajo ne vrnejo v naše vrste, ko se »konjunktura« spremeni. . . Casi se spreminja, ali mi jugoslovenski nacionalisti ostanemo losedno na svojem stališču!

Kaj nam narekujejo naši interesi?

Demokratska ideologija temelji na ideji Društva narodov. Statut Društva narodov se zavzemata za mednarodni mir na podlagi sedanja porazdelitve nacionalnega ozemlja kot posledice uveljavljanja načela samoodločbe narodov in zagotavlja mir s skupnim sodelovanjem vseh državno-političnih in nacionalnih edinic. Svetска demokracija torej nima, niti ne more imeti v svojem programu osovovalnih ali imperialističnih teženj, pa tudi ne samopasnih zahtev na skodo drugih. Ona spravlja v sklad interes poedincev in vseh na črti skupnega sodelovanja in mirnega napredka. Demokracija kot takva koristi onim zemljam, ki so se skozi vso zgodovino borile za to, da se osvobode tujeva jarma, a to so baš nove slovanske države, med njimi pa v prvi vrsti Jugoslavija. Zaradi tega se ne sme nobena slovenska država iznenaviti demokraciji in prijateljstvu obeh držav, ki se danes živijo bore za njeno očuvanje, ker bi drugače podkopavale temelje svojega obstoja. To kar velja za vse slovanske države, velja dvakrat za nas, ki smo iz mnogih razlogov vaba za one narode, ki se na vso moč trudijo, da bi uničili demokracijo na svetu, ker bi potom po mili volji lahko krojili novo zemljepisno mapo. Naj se razvijajo notranje razmere pri nas kakorkoli, vsežil, ki bo odločeval o usodi naše države, bo moral stalno imeti na umu, da zahteva življenski interesi jugoslovenskega naroda brez pogojno, da se mora naša zunanjna politika dosledno voditi po onih varnih brazdah, ki jih je tokom desetletij začrtala svetska demokracija. Ako ne ostanemo na tej črti, smo lahko prepirani, da se povrnemo v polozaj, iz katerega smo se šele nedavno osvobodili. (»Tribuna«)

Graditelj hrvatske duševnosti

Na proslavi papeževega dne v Zagrebu je imel slavnostni govor Peter Grgec, duhovnik, ki igra veliko vlogo v Katoliški akciji. V svojem govoru je izustil tudi te-te krilate besede: »Sv. oče papež ni za nas tuje, marveč je skupaj z nami graditelj naše narodne duševnosti, to je prečiščanje vseh nas, to je del našega splošnega hrvatskega narodnega misijenja.« Vidimo, da smo živeli v veliki zmoti, ko smo bili prepirani, da so graditelji hrvatske narodne duševnosti pisatelji, pesniki, umetniki, sploh kulturni delavec! Sedaj je načas častiti gospoda Grgeca, da ni tvořec hrvatske narodne duševnosti nihče drugi, kakor njegova svetost papež Pij XI. Prav hvaležni smo za to kolosalno razkritje patra Grgecu.

Smrt odličnega rodoljuba

V Zagrebu je te dni umrl bivši narodni poslanec dr. Janko Rako, odvetnik v Imotskem. Pripadal je predvojni nacionalistični generaciji. V svojem rodom mestu je igral veliko vlogo. Bil je dolga leta starosta Sokola. Bil je somišljenc Jugoslovenske narodne stranke. Od leta 1931. do 1935. je bil narodni poslanec in je kot tak mnogo storil in dosegel za svoj okraj. Do svoje smrti je bil predsednik sreske organizacije JNS v Imotskem. Njegova snart je težak udarec za narodno stvar v primorski banovinji, saj je bil dr. Janko Rako eden najdelavnejših političnih, narodnih in kulturnih delavcev v sreži Imotski in okolici. Vrlemu somišljencu boli ohrajeni svetel spomin!

Nesreča tržaškega parnika v Ameriki

TRST, 22. februar. Paroplovna družba »Liber« Triestinac je prejela bruseljsko, da je njenia velika motorna ladja »Flekrec« trčela v ameriški parnik »Portland« in se potopila. Nesreča se je zgodila v izlivu reke Columbia v Pacifik. Ameriškemu poslušniku »Portland« se je posredno redil 35 mudi po sodišču.

Krvava bitka na Jarami Nacionalisti so imeli 400 mrtvih

Nic. Madrid, 22. februarja. AA. Havas: Ojačana dejavnost na madridski fronti pri Jarami je včeraj ves dan. Ob 15. uri so naši straži vodili obstrelovati položaje na krajki in na krajki. Sestili so jih pa številni tanki. Sovražnik se je dobro zakopal v jarki in se trdrovratno branil. Šele po dveh urah bitti na počasi so se madridske čete lahko približale strelskim jarkom, potem ko so vladna letala sinala na jarke ogenj iz strojnici. V jarki v strelskih jarkih je bil straten in se vršilo klanje po jarkih in na krajkih jarkov. Nato so se uporniki umaknili na položaje v pozadju, ki so nekaj sto metrov za temi jarki in so tudi vse prepleteli z jarki. Sovražnik je izgubil 400 mrtvih in okoli 100 ranjenih. Zaplenjenih je bilo veliko število pušč, možnarjev in stroj-

Še 14.000 vojnih žrtev v Sloveniji

Z rednega občnega zbera krajavnega odbora združenja vojnih invalidov

Ljubljana, 21. februarja. Zrte vojne in povojnih razmer, najbrž najboljneje med bednimi, so včeraj zborovali, kakor vsako leto v Mesecu domu, na 17. rednem občnem zboru Krajavnega odbora združenja vojnih invalidov v Ljubljani. Dovršena se je ob 9. povez napolnila in zborovalci so s posebnim začinjanjem prisuhnili poročilom funkcionarjev.

IZ NACIONALNE ORGANIZACIJE — SOCIALNA.

Občni zbor je vodil predsednik V. Mlekuž, ki je pozdravil zastopnika mestne občine Svetla in predsednika Oblastnega odbora združenja vojnih invalidov M. Štefeta. Zborovalci so sprejeli brzovaje, ki so bile poslane: vdanostna Nj. Vel. kralju Petru II. in pozdravni predsedniku vlade dr. Stojanoviču in ministru za socialno politiko in narodno zdravje Cvetkoviču. Iz predsednikovega poročila smo sprevredili, da je organizacija vojnih invalidov postala predvsem socialna organizacija ter da nima več svojega pravtvega značaja kot zgolj nacionalno manifestativna. Cedalji boj so vojne žrtve potrebe socialne zaštite in organizacija jim je postala zadnje zaščitno. Gode so jim velike krivice in beda jo čedalje večja. Vojne žrtve so sicer zaščitene po invalidskem zakonu, toda mnoge dolobce so ostale samo na papirju. Po § 26 invalidskega zakona bi morala državna, samoupravna in zasebna podjetja zaposlovali najmanj 5% invalidov vsega zaposlenega osebja. Če bi to dolobce stopila v življenje, bi se socialni položaji invalidov znatno izboljšali. Sicer pa invalidi zelo trpe v splošnem, ker jih niso kjer dovolj ne upoštevajo. Trafike bi smeli prevzemati le invalidi, odnosno vojne vetrove in sirote, v resnici pa imajo najboljše trafike v Ljubljani — okrog polovice vseh trafik, kar ne spadajo pod invalidski zakon — ljudje, ki ne spadajo pod invalidski zakon. Dovoljenja za trafike prav za prav dajejo lastniki lokalov. Mestna občina ne dovoli zidati kioskov, zato invalidi ne morejo prevzemati trafik, ker navadno ne morejo najeti lokalov. Predsednik je zato apeliral na mestno občino, naj bi dovolila zidati kioske invalidski organizaciji za trafike najenjih članov.

ORGANIZACIJA PODPIRA NAJREVNEJSE — KOLIKOR MORE.

Tajniško poročilo je podal J. Moser. Organizacija šteje 380 članov (277 moških in 112 žensk). Lanj ih je pristopilo 1. uniri so 4. Organizacija je opravila mnogo administrativnega dela in intervenerala je v 31 primerih. — Iz blagajniškega poročila (J. Raču) se še posebno odraža, da organizacija mora prevzemati noštete socialne naloge. Lanj je organizacija izplačala v gotovini 8.402 Din podpor in razdal za 10.415 Din živil. Razen tega je nadročila po znižani cenji pri TPD 170 ton premoga s čimer je prihranjala članom 12.000 Din izdatkov. Dozvodov so imeli lanj 39.791 Din, izdatki so pa presegali dohodek za 4.415 Din. Društvo premoženje znaša 40.012 Din. — Pri življeni debati se je izkazalo, da so nekatere invalidi še posebno prizadeti po invalidskem zakonu, iz vseh govorov je pa izvedeno, da vojnih žrtev, najnesrečnejših med neštečimi, nikjer ne upoštevajo kakor bi jih morali že gledati na njihovo sedanje bodo, če se že ne ozirajo na njihovo življenje in trpljenje med vojno.

V VSEJ DRZAVI 250.000 VOJNIH ZRTEV

Zastopnik oblastnega odbora M. Štefet je v svojem govoru nazorno prikazal trpljenje vojnih žrtev in njihovo žalostno usodo po vojni, ko se reznerje čedalje bolj poslušujejo in ko je med ljudmi redajo manj sočilnega čula in socialno odgovornosti. V naši državi še živi četri milijona vojnih žrtev in 100.000 je organiziranih. V naši banovini je bilo po zakonu izza 1. 1921. priznanih 30.000 vojnih žrtev, L. 1925. 18.000 in L. 1929. samo 6.000. Govornik je dejal, da je število priznanih invalidov tako nagnalo padlo samo zaradi varčevanja. Vojne žrtve so postale še enkrat žrtev povojnih razmer. V naši banovini je še vedno od 13 do 14.000 vojnih žrtev, ki jim med tem niso zrasli, udi stej niso spregledali in bolj ne izdravljali. Najbolj se je polezaj invalidov poslabšal po zakonu izza 1. 1929. Organizacija si je ne prestano prizadevala, da bi se popravilo, kar se je pač še dalo popraviti. Lanj je izšla uredba, ki je vsaj nekoliko olajšala umorenje gorje. Zdaj pa organizacija še posebno obično zahaja in si pri adevju, da bi tudi naša država dobila molere invalidskih zakonov, kakršni imajo tudi druge balanske države. Invalidi so bili silno prizadeti v zadnjem desetletju. Po vojni so imeli svoje domove in ustavne. Imlju so zdravili na Golniku, ki so zanj živilovali mnogo z svojih, od ustřigovih prihankov. Zdaj nimajo več ničesar. Ostala jih je le protezna delavnica v Ljubljani, ki je pa sama invalid. Invalidi morajo čakati, po koljata pa na vedenem ortopedičenem čevalj. Kreditov ni.

ORGANIZACIJA ODVISNA OD JAVNIH PRISPEVKOV.

Govornik se je dotaknil še mnogih žalostnih zadev, ki včasih gorje invalidom. Predsednik Mlekuž se mu je zavabil za izbrano poročilo. Zahvalil se je pa tudi vsem, ki so podprteli lanj invalidko organizacijo. Prejeli so od banke uprave 2.000 Din, od mestne občine 400 Din, tovarne Hrovatin 500 Din, TPD jih je pa dela premog po znižani ceni. Nadalje se je govornik zahvalil vsej javnosti, ki je bila naklonjena invalidski organizaciji. Naglasil je, da organizacija združenja vojnih invalidov živi le od javnih prispevkov, saj ne uživa nobene posebne podpore. — Pri volitvah je bil predložen samo predlog, naj deluje še v naprej dosedanjem odboru, kar so zborovalci soglasno sklenili. Pri slučajnostih sta govorila dva zborovalca, nakar je predsednik predlagal naslednjo rezolucijo, ki je bila soglasno sprejeta.

RESOLUCIJA

1. Invalidne naj se redno izplačujejo, predstave se pa naj ob pravem času tudi krediti za odbiranje. 2. Nujno je potrebno, da dobri ljutjanska protorna delavnica dovoli krediti za noviranje delo brez predstov in zmanjšanja delovnih dni. 3. Vojni invalidi naj se oproste plačevanja kučnega. 4. Vse nove trafike naj se od-

dajajo samo vojnim žrtvam in predvajna provizija naj se povila na 5%. 5. Po pravilniku o nadzorju prodaja tobačnih izdelkov ima zastopnik invalidske organizacije v komisiji za revizijo trafik same posvetovalni glas. Vojne žrtve imajo pravico do nadzrovanja prodaje tobačnih izdelkov, zato jih morata zapotati v komisiji najmanj 2 potopopravna člana. 6. V smislu lanj izdane urede o spremembah invalidskega zakona, naj se dovoli vsem vojnim invalidom pravice do ponovnega pregleda. 7. Nujno je potrebno, da pride v komisijo za pregledovanje invalidov tudi zastopnik invalidskega druženja. 8. V novi invalidski zakon naj se vnese še X. skupina, ki bi je pripadali 20% vojnih invalidov. 9. Invalidom, ki so zradi premašno odmerjeni odstotki izgubili pravico do zaščite po inv. zakonu izza 1. 1929, a rabijo proteze in ortopedične pripomočke, naj se dovoli brezplačno navabljajanje vseh ortopedičnih pripomočkov in izdravljenje napak izza vojne. Vojne žrtve naj se prizna tudi pravica do zaščite, čim so dosegli pred rednem sodiščem izbris kazni. 10. Iz narodnega invalidskega

zakona naj se dovolijo invalidom in vojnim invalidom brezpostretna posojila. 11. Vojnim invalidom, včasih in sicer v spletu naj se dovoli poslovna posoma po istem načelu kotkor drži vpojenočem. 12. Vojni invalidi in včasih, dnevnačarji v državni službi, naj se nastavijo kot stalni državni uslužbenec, dnevnačarji službe se jih pa naj primijo v službeno dobo. 13. Vojnim invalidom državnim uslužbenec naj se včasih v službeno dobo vse vojne leta, ne glede, kdaj so nastopili službo. Ako pa morajo zaradi svoje telesne napake pred časom v počoj, naj se jih včasih in efektivni dobi še 5 let, 14. V 26 invalidskega zakona in pravilnik naj se strukturizira. 15. Ministrstvo za gozdove in rute, načelniki dolobce, ki bi dajala vojnim žrtvam pravico do nabave drž in premoga iz državnih gozdov in premogovnikov po rednem času v počoj, naj se jih včasih in efektivni dobi še 5 let, 14. V 26 invalidskega zakona in pravilnik naj se strukturizira. 16. Ministrstvo za gozdove in rute, načelniki dolobce, ki bi dajala vojnim žrtvam pravico do nabave drž in premoga iz državnih gozdov in premogovnikov po rednem času v počoj, naj se jih včasih in efektivni dobi še 5 let, 14. V 26 invalidskega zakona in pravilnik naj se strukturizira. 17. Dogajajo se, da invalidi soči sodišča rešuje invalidnost glede na to, ali je invalid živel v času onesposobljenosti v družinski družbi, različno in zato naj se ukrene, da bo sodišče vsem invalidom državne banovine, kjer ne zadruži, reševalo invalidnine pozitivno, če niso postali nasledniki očetovega posestva. 18. V invalidskega zakona naj se vstavi dolobce, da imajo vojne žrtve pravico do pritožbe na državni svet proti vsem odlokom. 19. V novem invalidskem zakonu naj se upošteva census po načrtu, ki ga je izdelal Osrednji odbor združenja vojnih invalidov po predlogih krajavnih in občinskih odborov.

Dve operni reprizi:

Hoffmannove pripovedke — Pikova dama

Ljubljana, 22. februarja. Offenbachova popularna fantastična opera je na letosnjem repertoarju občinstvu zopet dobrdošla zaradi posrečene predstave pod N. Štritofovom ognjevitom taktiku in Štritofov deloma novi, prav originalni režiji, zaradi Zl. Gungjengenče v štirih ženskih likih in pa zaradi Jul. Betetta, ki poje prvič vse štiri demonske basovske partie ter Svetozara Banovca, ki je po daljši dobi zopet prevzel Hoffmann.

Režijo posebno zanimivo je prvo delo v Spalanzanijevem laboratoriju, kjer so vse ženske in moške lutke poleg Olimpije resnično fantastično groteskne v svojih kretanjih in plesih ter se prvič na našem odu izvaja ta akt dosledno v slogu, ki ga besedilo zahteva. Do Štritofove režije je bila lutka samo Olimpija.

Jull. Betetto poje Lindorf, Coppellusa, Dapertuta in dr. Mirakla z zmognovitim uspehom krasno zvončenega glasa in vrgledno jasne vokalizacije, v igri vseskozi s posebnim okusom in brez pretiravanja, vendar učinkovito in s popolnim dosezanjem zahtevanih občutij in dramatskih vloškov. Ceprav so vse štiri demonske figure že davno kliširane in jo nemogoče iz njih ustvariti kaj svojskega, čisto novega, je Betetto s svojo igro vsem vtinil mnogo svoje lirske mehke in dobrodružne narave, s svojim mojstrskim petjem pa celo že zelo zastareli romantični del novega čara.

Pred silo razmer in dasi je jedva okreval, se je Svetozar Banovec živiloval za Hoffmann, ki ga je pel uspešno že mnogokrat in s svojo čudovito voljo zopet dokazal, da je zelo sposoben in kakor malokod izmed tovarisjev uporaben pevec. Pevski in igralski je polno ustrezal, jemanj visine izlahka ter si priznanje posteno zaslužil.

Za pravljeno stolnico smrti A. S. Puškinu smo imeli v soboto reprizo Cakjovskega »Pikove dame«, opere, ki uživa poleg Evgenija Onjegina med vsemi ruskih gostov.

štev. kakov bi človek res potoval skozi dobro nadih bratov, smo gledali mesta, pokrajine, poslopja, noče in ljudi tako, da je zapustil večer v sicer nem obiskovalcu najboljši včas.

Pribinjajo večer bo namenjen spominu skladatelja Emila Mačnika in se nam obeta obisk g. Zorka Prelovca, ki bo postal duševni in skladateljski lik pokojnika. Ta večer nastopi tudi pevski zbor, ki bo zapel vrsto Adamčevih kompozicij. Posjetite sokolske večere polnočetvino in pripeljite s seboj tudi svoje znance in prijatelje!

Iz zgodovine naših bank

Ljubljana, 22. februarja. V petek zvečer je predaval v Ljubljanskem klubu gospodarski urednik »Slovenec« g. Drago Potocnik, ki poglavljaj iz zgodovine naših bank. Predavatelja je pozdravljal v predstavil poslušalcem predsednik kluba g. dr. Fran Windischer.

G. predavatelja je opisal najprej gospodarski položaj naših dežel sred: pretekla stoletja, ko so se začele ustanavljati v Avstriji delniške banke. Od ustanovitve prve delniške banke na Dunaju leta 1853 do ustanovitve prve delniške banke v Ljubljani je minilo 14 let. Toda z letom 1884 je izčrpala tudi zadnja samostojna delniška banka v Ljubljani in vse do leta 1900 Ljubljana ni imela razen podružnice avstrijske nacionalne banke, ustanovljene 1856. nobene samostojne delniške banke. Sele leta 1900 je bila ustanovljena sodelovanjem deželke kapitala prva slovenska delniška banka, dočim je bila prva slovenska delniška družba zavarovalna banka Slovenska ustanovljena leta 1872, pred velikim borzjam polomom na Dunaju. Če izvzamemo Kranjsko delnočno banko, ki je bila delniška družba in Jadranko banko, pri kateri je sodeloval tudi hrvatski kapital, smo dočili drugo slovensko delniško banko Sele med vojno dočim datira včasih naših delniških bank iz povojnih časov, ko so doživele največji razmah. Tako je leta 1930 dosegla bilancna vrednost slovenskih bank 1.8 milijarde Din. pa je v kasnejših letih padla na 1.1 milijarde Din. in sedaj zoper začenje dvigati.

Zanimljivemu preglednemu predavanju so sledili poslušalci z velikimi zanimanjem in nihovo dobrodarovanje je pričalo, da se je tudi to predavanje dostojno izvrstilo v niz županijevih predavajočih Ljubljanskega kluba. Predsednik g. dr. Windischer se je predavanju točno zavrtl zahteval za njegov trud in priznanost, potem je pa sledil prijeten državljani.

Zadnja pot vzorne sokolske mater

Vč. 22. februarja. Ob ogromni udeležbi včasih občinstva je nastopila včeraj ob 16. svoja zadnjo pot vzorna sokolska mati blaga gospa Antonija Marinčičeva. Pokojna gospa je bila res prava sokolska mati saj je dala vse svoje devet otrok včasih všeskoniku Sokolu, kjer zavzemajo v njem odlične funkcije. Soprog pokojne gospo je bil ustanovitelj viškega Sokola, sin Rudi je podstarosta in predstavnik državnega sodelovanja včasih, Ivan očet je predsednik državnega sodelovanja včasih, Milko očet vadič načelnika na dečju, ostali pa se prav takoj marljivo udejstvujejo v državnem življenju. Velička je zasluga pokojne materje, da je vzgojila vse svoje otroke v takem duhu, da so vsi postali tako zavedni in požrtvovani sokolski delavci. Hvala Ti, draga sokolska mati!

Ze mnogo pred 16. se je zbrala pred hišo žalosti na Glinčah ogromna množica, da spremi pokojno gospo na njeni zadnji poti. Ko so oči franciškani opravili pogrebne molitve, se je razvil velik žalni sprež. Za križem so nosili krasne vence, za vozom z pokojno gospo je stopala globoko učlanjena rodbina, kateri je sledil polnočetvino viški Sokol s starostjo br. Boršnikom in podnačelnikom dr. Janezom Krajncem z vsemi članji uprave, objimajo naraščajem in deco. Med spremiščevalci so bili nadalje župni podstarosta br. Milko Krapčev, podpredsednik društva za zgradbo doma br. Vlitor Jelčnik, prvi ustanovitelj viškega Sokola, viški obrtniki, stavniki, zidarški mojstri ter včasih štiristi včasih zlasti ženstvo. Ko je sprež vodil včasih na viško pokopališče so v cerkvici opravili oo. franciškani zadnje molitve, natahar so prenesli krito s pokojno gospo do svežega groba, kjer so jo med intenjem potrebe rodbine in ostale množice položili v prezgodino gomilo. S sočutovanjem do užaločenja in potre rodbine so se jeli pogrebci razhajati, spomin na vzorno sokolsko mater pa bo ostal trajen med nami.

Škofjeloški gasilci

Škofja Loka, 19. februarja. Novnormalno stanje, ki je nastalo s postavljivo začasne četne uprave v Škofji Loki, se včasih naprek opravljajo. Letna skupščina je končala že takoj spodjetja, pri vprašanju počasne četne uprave včasih, natahar so poslušali delu za razmah gasilstva. Po letni skupščini je bil sprožen predlog, naj bi prišlo med prizadetimi do kompromisa, kaže pa, da tudi ta solučija ne bo rodila uspehov, ker so se stališča že takoj spodjetja, pri vprašanju počasne četne uprave včasih, natahar so poslušali delu za razmah gasilstva. Po letni skupščini je bil sprožen predlog, naj bi prišlo med prizadetimi do kompromisa, kaže pa, da tudi ta solučija ne bo rodila uspehov, ker so se stališča že takoj spodjetja, pri vprašanju počasne četne uprave včasih, natahar so poslušali delu za razmah gasilstva. Po letni skupščini je bil sprožen predlog, naj bi prišlo med prizadetimi do kompromisa, kaže pa, da tudi ta solučija ne bo rodila uspehov, ker so se stališča že takoj spodjetja, pri vprašanju počasne četne uprave včasih, natahar so poslušali delu za razmah gasilstva. Po letni skupščini je bil sprožen predlog, naj bi prišlo med prizadetimi do kompromisa, kaže pa, da tudi ta solučija ne bo rodila uspehov, ker so se stališča že takoj spodjetja, pri vprašanju počasne četne uprave včasih, natahar so poslušali delu za razmah gasilstva. Po letni skupščini je bil sprožen predlog, naj bi prišlo med prizadetimi do kompromisa, kaže pa, da tudi ta solučija ne bo rodila uspehov, ker so se stališča

DNEVNE VESTI

Zasedanje banškega sveta zaključeno. V soboto popoldne je bilo letosje zasedanje banškega sveta dravske banovine zaključeno. Po razpravi o banovinskih davcnih je bilo predčlanitih 19 resolucij in vse so bile soglasno sprejeti, razen resolucije banškega svetnika Jana, ki pozdravlja ukrepe oblasti glede Kmetijske družbe. Tu se je glasovanje vzdržal dr. Visenjak. Ob 18.40 je bilo zasedanje zaključeno, potem je pa povabil bančane banškega sveta in vse načelnike na zaključko v reprezentančne prostore.

Vprašanje radiofonije v naši državi. Včeraj je bila v Beogradu konferenca poštnega ministra dr. Kaludjerovića s članom finančnega odbora Narodne skupščine glede pogodb o zgraditvi radijskih postaj v naši državi. V debatu so posegi veli članji finančnega odbora in vsi so nagnali, da je že skrajna čas da čimprej dobimo možne radijske postaje. Zavlačevanje tega vprašanja pomeni veliko škodo za splošne interese naše države. Izvoljen je bil ožji odbor štirih članov, v katerem je tudi naš rodni poslanec Ivan Mohorič. Ta odbor bo s postavnim ministrom proučil in določil novo predloženih pogodb. Sestane se danes popoldne in ko bo končal svoje delo, pričelo osnutki pogodb pred plenarnim finančnim odborom.

Francoski poštni minister na poti v Jugoslavijo. Danes se je odpeljal v Jugoslavijo francoski poštni minister Gardier. Ustavi se najprej v Bokti Kotorski, kjer bo prisostvovanje svedčani otvoriti kabla med Jugoslavijo in Francijo.

Letošnji pridelek sladkorja. Oddelek katastrof in državnih posestev je zbral podatke o letošnjem periodu sladkorne pese in sladkorja v naši državi. Letos smo predali 86.624.427 kg sladkorja. Če upoštevamo število prebivalcev naše države vidimo, da konzum sladkorja pri nas ni posebno velik, saj pride na vsakega prebivalca letno samo okrog 66 kg sladkorja. Šečer pa tudi ni čuda, da porabijo ljudje v naši državi tako malo sladkorja, ker je prestarano drag.

KINO
TEL. 2740 **SLOGA**
VAŠKI ZDRAVNIK
Napeta drama, polna romantične, s so-delovanjem „KANADSKIH PETORČ“
Jean Hersholt, June Lang.
MATICA
Prekrasna opereta revija
ZIEGFELD KRALJ ŽENA
William Powell — Myrna Loy — Luise Rainer
Radi ogromne dolžnine filma predstave
ob 16., 18.30 in 21.25

UNION
Vesela opereta, polna sladkih melodij
C V E T J E I Z N I C E
Erna Sack — Paul Kemp, Jane Tilden,
Predstave v drugih kinih razen Matice
ob 16., 18.15 in 21.15

Delegati pariške občine v Beogradu. Včeraj zjutraj so prispevali v Beograd delegati pariške občine in sicer podpredsednik Bour, svetnik Rugo in Balj ter šef kabinega predsednika pariške občine Bourgeois. Prisli so povabil bogatjsko občino na pariški razstavo, Kolodiv je bil okrajen s francoskim in jugoslovenskim zastavami. Francoske goste je sprejel predsednik beograške občine Vladislav Ilić s podpredsednikom Todorovićem in občinskim svetnikom prisostvoval je pa sprejemeli tudi francoski poslanec grof de Dampierre.

Sanatorij za živčne bolezni v Zagrebu. Včeraj dopoldne je bil svečano otvoren prvi sanatorijski za živčne bolezni v naši državi in sicer v Zeleznici pri Zagrebu. Sanatorij je last primarija za živčne bolezni dr. Gábor Vrančića.

Močan potres v daljavi. Kakor sezmoški zavod na Tašmajdanu pri Beogradu, tako je tudi naš meteorološki zavod s svojimi potresomeri zabeležil včeraj ob 9.21 močan potres v daljavi. Potresni sunki so trajali skoraj dve uri. Daljnemu potresu pa pri nas niso mogli doognati.

Nov grob. Na Raketu je umrl sročni zunanji posnek in gostilničar g. Martin Puntar. Ugledejno, splošno priljubljenega moža polož v kvenčno počitki jutri ob 16. na domačem pokopališču. Bodu mu lahka zemlja, težko prizadetim svojem naše globo sožalje.

Pred 25 leti so sezgali hrvatski kmetje nedolžnega Čeha. V vasi Ribniku pri Karlovcu je bilo spomladni leta 1912 več potarov, požigalci niso mogli izsedeti. Vaščani so bili silno razburjeni in nekaj dne so slučajno prijeli v vasi mladega mi-

MALI OGLASI
Beseda 50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din preklici

Za pismene odgovore glede malih oglašev je treba priložiti zamasko. — Popustov za male oglašev ne priznamo.

RAZNO
Beseda 50 par, davek 3 Din
Najmanjši znesek 8 Din

PLOŠEN IN GRAMOFONE
najcenejši v največji izbiro kupite na razprodaji iz zaloge Rasberger, Dalmatinova 10-nasproti hotela Štrukelj.

600

KLIŠEJE
ENO
VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA MASIP 23

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600

600</

Najmodernejsi zdravstveni dom v državi

Slovesna otvoritev Zdravstvenega doma viteškega kralja Aleksandra I.

Kranj, 21. februarja

Ob veliki udeležbi najodličnejših zastopnikov našega gospodarskega in političnega življenja, delavstva in ostalega občinstva je bil danes v Kranju svečano blagosloviljen in otvorjen »Zdravstveni dom Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja«, za katerega upravljeno veja, da je najlepši in najmodernejsi v državi, čeprav ne največji ter je ponos Gorenjske in njenega delavnega ljudstva.

Kakor nevesta je bila danes stavba Zdravstvenega doma živo bele barve, ko so prihajali gostje. Notranjost je bila lepo okrašena, v avli je stal oltarček za blagoslovitvena, velika soba v prvem nadstropju je bila okrašena s slikami obeh kraljev Aleksandra I. in Petra II. v zelenju. Pred vhodom je vihrala državna trobojnica. Prostori v pritličju so bili nabitni polni odčinkov, delavstva, zastopnikov raznih društev in meščanstva, ko je ob četrtni na 11 opravil blagoslovitven obred dekan g. M. Škrbec, ki je v svojem nagovoru izrazil željo, naj ta dom skrbti za delavca v lesnem in duhovnem pogledu. Po obredu so odšli gostje v prvo nadstropje, kjer je bila svečana otvoritev.

Predsednik OÜZD v Ljubljani urednik g. Kremlj je pozdravil najprej g. banu dr. Natlačen, generalnega ravnatelja SUZOR-ja v Zagrebu g. Matjašiča, kranjskega rojaka dekana g. Škrbeca in zastopnika duhovščine iz okolice, vse zastopnike vojaških in civilnih, državnih in samoupravnih oblasti, župana in zastopnike mestna, kranjska, zastopnika kranjske meste občine, ki je darovala za stavbo zemljišče in Din 100.000 — v denarju, da je pokojni kralj dobil tako lep spomenik. Pozdravil je delodajalce in zastopnike okoliških občin gg. župane, ki spadajo pod okrožje ekspozitorij Kranj in Tržič vse zastopnike in delegacije raznih društev — med njimi naj omenimo posebej delegacijo kranjskega Šokola v krojih — bivšega predsednika OÜZD g. Tavčarja in končno zastopnika vseh ostalih korporacij in ustanov. G. pred sednik je izrazil željo, da bi se pri prireditvah za socijalni dvig slovenskega delovnega ljudstva še vedčrat takoj bratsko segi.

Govornik je dalje povedal, da se je slovensko delavstvo še pred nekaj desetletji začelo organizirati. Kranj, pred vojno tipično podeželsko mesto z izrazito kmetsko okolicico, se je razvil v industrijsko središče, ki črpa delovne sile iz te kmetske okolice. V območju kranjske in tržičke ekspositure se je število delavstva v zadnjih 20 letih več kot podvojilo. — L. 1927 je znala 10.357, l. 1936 12.500, bo pa še vedno rastlo. Rastlo bo pa tudi število bolnikov. Pred 10 leti je bilo 276 bolnikov, zdaj jih je pa okrog 400. Pred 10 leti je znala podpovprečno število bolnikov 2.38 — povpreček glede na število zavarovanec in vplačane prispevke je 2.50 — danes pa 3.13. To kaže, da se je za delavstvo premašilo storilo. Zlasti tekstilna industrija je prinesla veliko jetike. Od predpisnih prispevkov v zadnjih 11 letih v znesku Din 87.261. se je za zdravljenje, hranarino in podporo delavstvu porabilo 60 milijonov, kar pa je še vedno premalo, da bi se zacementile vse rane. Eno teh sredstev naj bo tudi ta dan z moderno urejenimi protutuberkułoznimi dispanzerji. Vse naše socijalne zavarovanje se mora še izpopolniti s starnostnim in zavarovanjem zoper onemoglost, preurediti pa po načelih avtonomije. Končno se je predsednik zahvalil vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri gradnji Zdravstvenega doma, zlasti pa g. arhitektu projektantu ing. Mušiču in vsem obratnikom, ki so vsa dela sami izvršili. Nato je proglašil Zdravstveni dom za otvoren.

Na predlog g. Kremljža so bile poslane z otvoritve naslednje brzjavke: Nj. Vel. kralju Petru II. ministru za socijalno politiko g. Dragotinu Cvetkoviku ter ministru g. dr. Kreku in g. dr. Korošču. Izbrizgano so otvoritev pozdravili: min. z. dr. Krek, ravnatelj OÜZD v Zagrebu g. Korac, g. Arnež, banski svetnik in g. dr. Pirc načelnik higijenskega zavoda in g. Petrović, načelnik splošnega oddelka. Navzoči ban g. dr. Natlačen se je zahvalil OÜZD in čestital delavstvu kranjskega kraja.

Kot zadnji je govoril ravnatelj OÜZD v Ljubljani g. dr. Bohinjec, ki je v dolgem in izčrpnom referatu povedal pomen zavarovanja kot stroga gospodarske panege. Obrazložil je najprej splošne smernice delavskega zavarovanja, potem pa v podrobnih stavekah razgrnil ves ustroj tega velikega aparata. Navedel je vse posamezne postavke, kam se je izplačal denar in ko-

liko, razmerje med številom zavarovancev v Sloveniji (85.000) in delodajalci (21.551). Bolan je bil vsaki drugi zavarovanec in to povprečno po 18 dni. Primerjal je našo socialno zakonodajo, ki je mnogo ugodnejša, z zakonodajo po drugih državah. Omenil je, da je OÜZD gradil že Zdravstveni dom iz naslova posojila iz nezgodnega zavarovanja, kajti iz bolniškega zavarovanja bi to bilo nemogoče, ker pri slednjem zavarovanci več prejmejo, kakor vplačajo, zlasti se, ker je 18 milijonov zavostenka na neplačanih prispevkih. Tudi g. dr. Bohinjec je povdarił potrebo po izvršitvi socijalnega zavarovanja na starostno, onemoglostno in zoper brezposelnost. Ta prek pribjegnil v zavarovanje delavstvo bo močno razbremeni občinske uprave okoliških občin. Iz novega Zdravstvenega doma se bo širila tudi obrta in industrijska higijena. Dom ima protutuberkułozni dispanzer gotovo najboljši v državi, bolniške sobe za najbolj bedne, čistilno kopališče za zavarovance in za javnost, medicinsko kopališče. Vse te naprave bodo sigurno pripomogle k dvigu socijalnega in zdravstvenega položaja delavstva. Za svoje temeljite izvajanja je žel g. ravnatelj zasluženo priznanje.

Po otvoritvi se je vršil ogled prostorov in razstave OÜZD, ki je z raznimi statistikami in grafikonim nazorno pokazala stanje v bolezni zavarovanega delavstva, tako v vsej banovini, kot posebej v kranjski ekspositorji. Podrobni ogled Zdravstvenega domu in vseh njegovih zdravstvenih najmodernejsih urejenih prostorov in naprav se nazorno pokaze, kako velika pridobitev je dom za Kranj in za vso Gorenjsko.

Bombardiranje iz letal

Spanška državljanska vojna je pakazala učinek bombardiranja iz letal. Ze vedčrat smo čitali, da so letala bombardirala ladje na morju, pa jih niso zadela, čeprav gre v tem primeru za dobro viden odj. To je nov dokaz, da pri vsem napreku tehnike bombardiranje se vedno ni posebno učinkovito. To so spoznali tudi Američani in zato so napravili posebno vežbaljšče, kjer se vežbajo piloti v bombardiranju ladji. Ladja je v naravnih velikosti označena z belimi obriši na zemlji v pesku. Večje so pokazale, da večina bomb zgreši svoj cilj. Za vežbanje ne rabijo pravih bomb, ker stane vsaka 750 dollarjev, temveč posebne cementne kroglice, v katerih so steklene posode z dimom. Ko pada krogla na tla, se steklene posode razbijajo in gost dim počake, kaj je pa tola, Američani so se hoteli tudi prepričati, kako se objene pri napadu so delovanje letal opredelišči z žarometi in letal za bombardiranje. Taka mesanska skupina letal je napadla vežbaljšče, kjer je imela obramba žaromet, ki je mera 800 milijonov sveč močno luč na 12 kilometrov. Vendan se je pa skoraj vedno zgodi, da so napadajoča letala s svojimi žarometi tako zbgala branilce, da so opazili bombardiranje prepozno, da bi mogli preprečiti metanje bomb.

Kurji neboličnik

V Marylandu v Severni Ameriki so postavili farmarji kurji neboličnik, ki ga prihajajo gledat ljudje iz vsega krajev sveta. Kurja farma tega neboličnika je podobna mestecu, kurje hišice imajo po devet nadstropij in stoje lepo v vrstah, tako da bi človek misil, da ima pred seboj ulico. Vsa kura ima svoj prostorček, ograjen z žičnim pletivom. Posebno mnogo udobnosti kure nimajo tu, saj so tudi tla iz pletiva, kure niti brskati ne morejo po svojih hišicah. Ker so preveč nagnjene naprej. Nagnjene so pa zato, da se vsako jajce, ki ga kokši znesi, takoj zatrklja v poseben žleb, očoker ga hitro poberejo. Tudi krmiljenje kur je modernizirano. Za kletkami teče pas, ki je na njem vedno pripravljena piča. Kure si jo lahko izbirajo po svojem okusu. Cel sistem cevi dovaja v vsako kletko stalno svežo vodo.

Po vsakim nadstropjem kletk teče drug pas, ki zbirja odpadke in jih spravlja v velik zabolj, da jih prodajo kot gnojilo. Za 60.000 kur zadostuje 21 ljudi, da skrbe zanje. Vsak človek mora torej skrbiti za 2857 kur. Da ne izbruhi v kurjem neboličniku epidemija, ki bi bila pogubna, morajo strogo paziti na red in snago. Ves neboličnik z okolico vsak dan razkužijo, pozimi ga kurijo, poleti pa hlade. Pri vsej racionalizaciji bi pa kokoške raje živele na dvorišču, kakor v neboličniku.

Dr. Zenkl bo praški župan

Porocali smo že, da postane znan češki socijalni delavec dr. Peter Zenkl naslednik dr. Baxi kot praškega župana. V petek so se vse stranke v praškem občinskem svetu na posvetovanju sporazumele da bodo volile dr. Zenkla za župana. Dr. Baxi bo najprej odstopil proti koncu marca ali v začetku aprila tako, da bi bile volitve novega župana 9. aprila. Dr. Zenkla kandidira vse stranke zven komunistov in li-

Bodoči praški župan dr. Zenkl je bil rojen 1. januarja v Taboru. Studiral je filozofijo in prvotno je bil profesor na trgovski akademiji v Karlovem. Odlikoval se je kot fi-

zolog in napisal je več razprav iz jejakoslova. Poleg tega je po mnogo deloval na socialnem in komunalnem području. V karloški samoupravi je deloval za nekaj let pred vojno, od leta 1919 do 1921 je bil pa župan takrat samostojnega mesta Karlova. Od leta 1922, ko je bila ustanovljena Velika Praga, deluje v njenem občinskem svetu kot ena vodilnih osebnosti. Z vlo vnevo je tudi deloval za zbirjanje z Jugoslovskim prijateljstvom. Največje skrb je pa vedno posvečen socialnim vprašanjem.

Sovjetsko trgovsko brodovje

Pred vojno Rusija ni imela posebno močnega trgovskega brodovja, saj ni presegalo 750.000 ton. Lani 1. januarja je pa znašala tonaga russkega brodovja že 1 milijon 350.000 ton. Toda ta primerjava nam ne pokazuje prave slike privredovanja sovjetske vlade, da dobi Rusija močno trgovsko brodovje. Iz predvojnega brodovja je namreč ostalo samo 162.000 ton, toda še te ladje je bilo treba popraviti in vse ladje so bile uničene. Sovjeti so se lotili z vso vnočno deloma zgraditve, deloma pa nakupu trgovskega brodovja. S tem je bila v zvezi zgradnja ali rekonstrukcija starih ladjevnic, ustanavljanje novih ter mehanizacija in zgradnja pristanišč, čiji število se je v primeru s predvojnim časom podvojilo. Glavne ladjevnice so zdaj v Leningradu, Nikolajevu, Sevastopolu in Vladivostoku.

Med moderniziranimi pristanišči moramo omeniti najprej Leningrad s posebnim pristaniščem za izvoz lesa, dalje Tuapse ob Črnom morju za izvoz naftne in Mur-

manski kot bazo ribiških ladij. Ob Azovskem morju grade posebno pristanišče za rude in premog, najsevernejše pristanišče je ob izlivu Lene v Arktični ocean, dalje imenita Rusača zlaj pristanišče Igarko ob reki Jenisej, eno na Belém, eno na Črnom morju, dve na Kaspiškem jezeru in dve na obali Tihega oceana. V tekoči petletki nameravajo zgraditi Rusi še šest arktičnih pristanišč. Zdaj je sovjetsko trgovsko brodovje tudi že močno motorizirano in moderno opremljeno.

Novo lečenje ran

Sintetična kemija se zanimala pri lečenju ran in v borbi proti smerti za delo muških licišč. Allantoin, rast zivrega živčnega tkiva podprtajoča snov, ki je izločajo muški licišči, se pripravi umetno in z njim lečijo odprete rane, pa tudi bule. Vojaški zdravnik so v zadnjih vojnah često opazili, da se rane, kamor so položile mesarske muhe jajčeca in kjer so se razvile licišča, mnogo hitreje celijo, da so komplikacije mnogo manjše in da se tudi tako ne gnoje kakor druge rane, pa naj bolje so zdravnik določili metodo uporabe muških licišč, črvidev, ki so jih sterilno polagali v rane. Ta način je pa imel mnogo slabih strani. Od nove snovi se privlačujejo enako dobrí uspehi brez nečudnega dela z živimi licišči.

RADODAREN MOZ

Zena: Ti si sebičen, vse hoči imeti zase drugim ne daš niti.

Mož: Moči se, draga moja. Kaj se ne spominjam, kako je bilo lani pozimi, ko sem imel hrapo? Mar ti je nisem dal?

Zahvala

Vsem, ki ste nas ob težki in nenadomestljivi izgubi, ki nas je zadela s prerano smrtjo našega dobrega soproga, brata in strica, gospoda

Rifonza Žerjava
POLKOVNIKA V REZERVI

telažili in darovali prekrasno, sveže cvetje na njevo krsto, izrekamo najiskrenje zahvalo.

Posebno toplo se zahvaljujemo g. drju Jencu za požrtvovalno pomoč, vojaškim oblastem z generalom Popadičem na čelu za izkazano poslednjo čast, uredništvu „Jutra“ in „Slov. Naroda“, zastopnikom korporacij in vsem drugim, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Maša zadušnica se bo vršila v ponedeljek, dne 22. t. m. ob pol 8. uri v župni cerkvi v Trnovem.

V Ljubljani, dne 20. februarja 1937.

IVA ŽERJAV roj. ŽAGAR, soproga; BERTA POČKAR roj. ŽERJAV, sestra in ostalo sorodstvo.

Vaša konja sta nestrnna, — je dejala Lucie. — Vrati se k njima in z bogom. Prisrčne pozdrange.

Armandu ni nič kaj mikalo ubogati jo, toda Lucie mu je že pomahala z roko v slovo in oprijeloč se na ramo miss Griffith je krenila v napsrotno smer proti gozdici. Armand je nekaj časa zrl za njo, potem je pa nadaljeval svojo pot s srečom polnim ljubezni, znova prebujene v trenutku srečanja. Tisti dan je pomenil konec njegovih prevdarkov. Bil je prepričan, da Lucie bolj ne more ljubit in da je zaman vse njegovo privzadjevanje iztrgati si to ljubezen iz srca. Sklonil se je pred močjo te usode in niti poskusil ni več.

Znowa se je predal slasti svojih sanj in prividov. Krepka volja mu je bila pomagala pregnati za šest tednov Lucino podobno iz svojih misli. Zdaj se je znova povrnila z vso svojo povejajočo močjo. Vse, kar ni bilo v zvezi z njo, je izginilo. Pri njem je ostala samo Lucie, edino božanstvo, ki so mu veljale vse njegova molitve in vse hrepnenja, vsa njegova dejanja in vse nade. Naj je govoril ali molčal, naj je bil sam ali sredi prijateljev, Armand je imel pred očmi samo Lucie. Sredi veselje družbe je postal naenkrat zamislen. Zagledal se je v zrcalo ali pa v solnčne žarke, pojgravajoče se z oblački tobačnega dima. Vedno in powsod je misil na Lucio in oboževal

miss Griffith o vas.

— Dobro ali slab? — je vprašala mirno, kakor da ga je videla zadnjic še včeraj. — Kako se pa počuti gospa grofica? Kako to, da vas srečam tu na samem? Mar ste zgrestili pot?

— Hvala, — je odgovoril v zadregi, — ta kraj poznam dobro... Kaj pa počenjate vi?

— Izprehjam se kakor vidište, to je najimo najvažnejše delo. Toda pozabila sem, da še ne poznate miss Griffithove. To je zleta duša. Živč ob moji strani hoče doseči rekord v potrežljivosti. Moram vas seznaniti z njo: Miss Griffith — moj bratranec grof Armand de Fontenay.

Angležinja je prikimala z glavo, rekoč: O, saj že dobro poznam gospoda grofa.

— Da, — je pripornila Lucie, — pravila sem miss Griffith o vas.

— Dobro ali slab? — je vprašala Armand.

— Obojega malo... Kaj ne, Griffith?

— Mnogo dobrega, — je odgovorila Angležinja.

— Ne, — se je zasmehala Lucie, — to sem pa pretiravala.

Grofova konja sta nemirno hrzala, bila sta vsa penasta.

Georges Ohnet:
ZADNJA LJUBEZEN
Roman

Sama bom pomagala, kar se bo dalo, — je pripomnila grofica radično. — Čez nekaj dni odpotujemo v Deauville in tudi Paula povabim tja. Vse drugo bo pa opravila ljubezen.

Ljubezen je res storila vse, kar je bilo v njih močeh, toda posrečilo se je, da je razvneti samo barona Cravanta. Lucie je ostala hladna. Z veseljem je srečav